Kinh Assalāyana (Assalāyana Sutta)

Kinh Trung Bộ (VNC PHVN, 2020)

93. KINHASSALÃYANA (Assalãyana Suttdỷ

401. Như vầy tôi nghe. Một thời, Thế Tôn trú ở Sãvatthi, Jetavana, tại tinh xá ôn^ Anãứiapindika (Cấp Cô Độc). Lúc bấy giờ? khoảng năm trăm Bà-la-môn từ nhiêu quốc độ khác nhau trú tại Sãvatthi vì một vài công việc. Những vị Bà-la-môn ây suy nghĩ: "Sam6n Gotama này chủ trương bôn giai cấp đêu thanh tịnh. Ai có thể cùng với Sa-môn Gotama thảo luận vẫn đề này?" Lúc bấy giờ? thanh niên Assalãyana trú ở Sãvatthi, trẻ tuổi, đầu cạo trọc, chỉ có mười sáu tuổi5 tinh thông ba tập Veda1 2 với danh nghia, lễ nghi, ngữ nguyên, chú giải và lịch sử truyền thống là thứ năm; thông hiêu ngữ pháp và văn phạm; biệt tài về Thuận thế luận (Tự nhiên học) và tướng của vị Đại nhân. Rồi các Bà- la-môn ấy suy nghĩ: “Thanh niên Assalãyana này trú ở Sãvatthi, trẻ tuổi5 đầu cạo trọc, chỉ có mười sáu tuổi, tinh thông ba tập Veda với danh nghĩa, lễ nghi, ngữ nguyên, chú giải và lịch sử truyền thống là thứ năm; thông hiểu ngữ pháp và văn phạm; biệt tài về Thuận thế luận và tướng của vị Đại nhân. Vị ấy có thê thảo luận với Sa-môn Gotama về vấn đề này.^, Rồi những Bà-la-môn ấy đi đến thanh niên Assalãyana, sau khi đến, nói với thanh niên Assalãyana: -Tôn giả Assalãyana, Sa-môn Gotama chủ trương bốn giai cấp đều thanh tịnh. Tôn giả Assalãyana hãy đến thảo luận với Sa-môn Gotama về vấn đề này. Khi nghe nói vậy? thanh niên Assalãyana nói với các Bà-la-môn ấy: Sa-môn Gotama là vị nói đúng pháp. Và những ai nói đún§ pháp thật rât khó thảo luận. Tôi không thể thảo luận với Sa-môn Gotama về van đề này. Lân thứ hai, các Bà-la-môn nói với thanh niên Assalãyana: -Tôn giả Assalâyana, Sa-môn Gotama này chủ trương bôn giai câẸ đêu thanh tịnh. Tôn giả Assalãyana hãy đến thảo luận với Sa-môn Gotama ve vấn đê này. Tôn giả Assalãyana đã sông đời sông của vị du hành khât sĩ. Lần thứ hai, thanh niên Assalãyana nói với các vị Bà-la-môn ấy: Sa-môn Gotama là bậc nói đúng pháp. Và những người nói đúng pháp thật rất khó thảo luận. Tôi không thể thảo luận với Sa-môii Gotama về vấn đề này.

1 Kinh tương đương trong bộ Trung A-hàm kinh là Phạm chí A-nhỉếp-hòa kinh (rot 0026.151. 0663Ồ25). Tham chiếu: Phạm chỉ At-ba-la-diên vấn chủng tôn kỉnh (r.01.0071. 0876Ồ24); Tăng.(r02. 0125.40.9. 0742Ồ03). 2 Như Kỉnh Brahmãyu (M. II. 133).

Lân thứ ba, những vị Bà-la-môn ây nói với thanh niên Assalãyana: -Tôn giả Assalãyana, Sa-môn Gotama này chủ trương bôn giai câp đêu thanh tịnh. Tôn giả Assalãyana hãy đến thảo luận với Sa-môn Gotama về vấn đề này. Tôn giả Assalãyana đã sống đời sống của vị du hành khất sĩ. Tôn giả Assalãyana chớ có bị chiến bại trong một cuộc chiến bại không có binh khí chống cự!3 Khi nghe nói vậy, thanh niên Assalãyana nói với các vị Bà-la-môn ấy: Thật sự tôi không chấp nhận được [lời yêu cầu] chư Ton giả. Tôn giả Gotama là bậc nói đúng pháp. Và những ai nói đunệ pháp thật rất khó thảo luận. Tôi không thể thảo luận với Sa-môn Gotama về vấn đề này. Tuy vậy, tôi cũng sẽ đi như lời

chư Tôn giả yêu cầu. 402. Rồi thanh niên Assalãyana cùng với đại chúng Bà-la-môn đi đến Thế Tôn, sau khi đến, nói lên với Thế Tôn những lời chào đón hỏi thăm, sau khi nói lên những lời chào đón hỏi thăm thân hữu, liền ngồi xuống một bên. Ngồi xuống một bên, thanh niên Assalãyana bạch Thế Tôn: Thưa Tôn giả Gotama, các vị Bà-la-môn nói như sau: "Chí có Bà-la-môn là giai cấp tối thượng, giai cấp khác là hạ liệt; chỉ có Bà-la-môn là màu da trắng, giai cấp khác là màu da đen; chỉ có Bà-la-môn là thanh tịnh, các giai cấp phi Bà-la-môn không được như vậy; chỉ có Bà-la-môn mới là con chính thống Phạm thiên5 sanh từ miệng Phạm thiên, do Phạm thiên sanh, do Phạm thiên tạo ra, là con cháu thừa tự Phạm thiên.594 Ở đây, Tôn giả Gotama nói thế nào? Nhimg này Assalãyana, các nữ Bà-la-môn? vợ các Bà-la-môn được thấy là có kinh nguyệt, có mang thai, có sanh con, có cho con bú. Dầu vậy, các vị Bà-la-môn ấy, sanh ra từ nữ căn, lại nói: "Bà-la-môn là giai cấp tối thượng, giai cấp khác là hạ liệt; chỉ có Bà-la-môn là màu da trắng, giai cấp khác là màu da đen; chỉ có Bà-la-môn là thanh tịnh, các giai cấp phi Bà-la-môn không được như vậy; chỉ có Bà-la-môn mới là con chính thống Phạm thiên, sanh từ miệng Phạm thiên, do Phạm thiên sanh, do Phạm thiên tạo ra. là con cháu thừa tự Phạm thiOn.” Dầu Tôn giả Gotama có nói như vậy, nhưng các vị Bà-la-môn vẫn tự nghĩ rằng: "Chí có Bà-la-môn là giai cấp tối thượng, giai cấp khác là hạ liệt... (như trên)... là con cháu thừa tự Phạm thien?9 403. Này Assalãyana, ông nghĩ thế nào? Ông có nghe chăng? Tại các biên địa quốc độ khác như Yona3 45 và Kamboja,6 chỉ có hai giai cấp: Chủ nhân và đầy

3 Các du sĩ hành trì các Mantra (Chú thuật hay Thánh điển) như họ đã được học và dạy. Do vậy Assalãyana không thể thất bại, chỉ có thắng mà thôi. 4NhưM II. 84. 5 Xem DPPN, có thể chỉ cho các người Ionian, Hy Lạp. về sau chữ Yavanã hay Yonã dùng để chỉ những người Tây phương sống ở Ấn Độ. 6 Một quốc độ (janapada) không thuộc Trung Ấn mà thuộc về Ưttarãpatha.

tớ. Sau khi làm chủ nhân, lại trở thành đầy tớ; sau khi làm đầy tớ9 lại trở thành chủ nhân? Thưa vâng, con có nghe. Trong các quôc độ biên địa như Yona và Kamboja, chỉ có hai giai cấp: Chủ nhân và đầy tớ. Sau khi làm chủ nhân, lại trở thành đầy tớ; sau khi làm đầy tớ, lại trở thành chủ nhân. Ở dây, này Assalãyana, do sức mạnh gì, do xác tín gì của các Bà-la-môn, mà ở đây các vị Bà-la-môn lại nói: "Chí có giai cấp Bà-la-môn là tối thượng, giai cấp khác là hạ liệt... (như trên)... là con cháu thừa tự Phạm thiOĩi?" Dâu Tôn giả Gotama có nói như vậy, nhưng ở đây5 các vị Bà-la-môn vân nghĩ như sau: "Chí có giai cấp Bà-la-môn là tối thượng, giai cấp khác là hạ liệt... (như trên)... là con cháu thừa tự Phạm thi6ĩi.” 404. - Này Assalãyana, ông nghĩ thế nào? Chỉ có người Sát-đế-lỵ (Khattiya) sát sanh, lấy của không cho, có tà hạnh trong các dục, nói láo9 nói hai lưỡi, nói ác khâu, nói lời phù phiêm, có tâm tham, có tâm sân, có tà kiên9 sau khi thân hoại mạng chung, mới bị sanh vào cõi dữ, ác thii, đọa xứ? địa ngục; Bà-la-môn không phải như vậy? Và chỉ có người Vessa và người Sudda sát sanh, lấy của không cho, có tà hạnh trong các dục, nói láo, nói hai lưỡi, nói ác khẩu, nói lời phù phiếm, có tâm tham, có sân tâm, có tà kiến, sau khi thân hoại mạng chung, mới bị sanh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ,

địa ngục; các Bà-la-môn không phải như vậy? Không phải như vậy5 Tôn giả Gotama. Người Khattiya cũng vậy, Tôn giả Gotama, nếu sát sanh, lấy của không cho, có tà hạnh trong các dục, nói láo, nói hai lưỡi? nói ác khẩu? nói lời phù phiếm, có tham tâm? có sân tâm, có tà kiến, sau khi thân hoại mạng chung, cũng bị sanh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ, địa ngục. Bà-la-môn cũng vậy, Tôn giả Gotama; Vèssa cũng vậy, Tôn giả Gotama; Sudda cũng vậy, Tôn giả Gotama. Tất cả bốn giai cấp, Tôn giả Gotama, nếu sát sanh, lấy của không cho, có tà hạnh trong các dục5 nói láo, nói hai lưỡi, nói ác khẩu, nói lời phù phiếm, có tham tâm5 có sân tâm? có tà kiến, sau khi thân hoại mạng chung, đều sanh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ, địa ngục. Ở dây, này Assalãyana, do sức mạnh gi, do xác tín gì của Bà-la-môn? mà ở đây các Bà-la-môn lại nói: "Chí có giai câp Bà-la-môn là tôi thượng, giai câp khác là hạ liệt... (như trên)... là con cháu thừa tự Phạm thiOn?" Dầu Tôn giả Sa-môn có nói như vậy, nhưng ở đây, các Bà-la-môn vẫn nghĩ như sau: "Chí có Bà-la-môn là giai cấp tối thượng, giai cấp khác là hạ liệt... (như trên)... là con cháu thừa tự Phạm thiên?5 405. — Này Assalãyana, ông nghĩ thế nào? Chỉ có Bà-la-môn từ bỏ sát sanh, từ bỏ lấy của không cho, từ bỏ tà hạnh trong các dục, từ bỏ nói láo, từ bỏ nói hai lưỡi9 từ bỏ ác khẩu, từ bỏ nói lời phù phiếm, không có tham tâm, không có sân tâm, [có chánh kiến], sau khi thân hoại mạng chung được sanh vào thiện

thú, thiên giới, cõi đời này; Khattiya không được vậy, Vessa không được vậy, Sudda không được vậy? Không phải vậy5 Tôn giả Gotama. Khattiya cũng vậy, Tôn giả Gotama, nếu từ bỏ sát sanh, từ bỏ lấy của không cho, từ bỏ tà hạnh trong các dục? từ bỏ nói láo, từ bỏ nói hai lưỡi, từ bỏ ác khẩu, từ bỏ nói lời phù phiếm, không có tham tâm, không có sân tâm, có chánh kiến, thì sau khi thân hoại mạng chung cũng được sanh vào thiện thú? thiên giới, cõi đời này. Bà-la-môn cũng vậy, Tôn giả Gotama; Vessa cũng vậy5 Tôn giả Gotama; Sudda cũng vậy, Tôn giả Gotama. Tất cả bốn giai cấp, Tôn giả Gotama, nêu từ bỏ sát sanh, từ bỏ lấy của không cho, từ bỏ tà hạnh trong các dục, từ bỏ nói láo, từ bỏ nói hai lưỡi, từ bỏ ác khẩu, từ bỏ nói lời phù phiếm, không có tham tâm, không có sân tâm, có chánh kiến, thì sau khi thân hoại mạng chung đều được sanh vào thiện thú5 thiên giới, cõi đời này. J -Ở đây, này Assalãyana, do sức mạnh gi, do xác tín gì của Bà-la-môn5 mà ở đây các Bà-la-môn lại nói: "Chí có Bà-la-môn là giai cấp tối thượng, giai cấp khác là hạ liệt... (như trên)... là con cháu thừa tự Phạm thiOn?" -Dâu Tôn giả Gotama có nói như vậy5 nhưng ở đây, các Bà-la-môn vân nghĩ rằng: "Chí có Bà-la-môn là giai cấp tối thượng, giai cấp khác là hạ liệt... (như trên)... là con cháu thừa tự Phạm thiên." 406. - Này Assalãyana, ông nghĩ thế nào? Chỉ có Bà-la-môn mới có thể trong quốc độ này tu tập từ tâm, không hận, không sân; Khattiya không thể được, Vessa không thê được, Sudda không thê được? Không phải vậy9 Tôn giả Gotama. Khattiya, Tôn giả Gotama, cũng có thể trong quốc độ này tu tập từ tâm, không hận? không sân. Bà-la-môn cũng vậy, Tôn giả Gotama; Vessa cũng vậy? Tôn giả Gotama; Sudda cũng vậy, Tôn giả Gotama. Tất cả bốn giai cấp, Tôn giả Gotama, đều có thể trong quốc độ này tu tập từ tâm, không hận5 không sân. Ở đây, nàyAssalãyana, do sức mạnh gì, do xác tín gì của Bà-la-môn, mà ở đây các Bà-la-môn lại nói như sau: "Bà-la-môn là giai cấp tối thượng, giai cấp khác là hạ liệt... (như trên)... là con cháu thừa tự Phạm thien?" Dầu

Tôn giả Gotama có nói như vậy5 nhtmg ở dây, các Bà-la-môn vẫn nghĩ rằng: í6Bà-la-môn là giai cấp tối thượng, giai cấp khác là hạ liệt... (như trên)... là con cháu thừa tự Phạm thiên. 407. - Này Assalãyana, ông nghĩ thế nào? Chỉ có Bà-la-môn mới có thể, sau khi cầm cào lưng và bột tắm,7 đi đến sông tắm sạch bụi bặm; Khattiya không thể được, Vessa không thể được? Sudda không thể được? Không phải vậy5 thưa Tôn giả Gotama. Tôn giả Gotama, Khattiya cũng có thể, sau khi câm cào lưng và bột tắm, đi đến sông tắm sạch bụi bặm. Bà-la-môn

7 Nhu M II. 46, 182.

cũng vậy, Tôn giả Gotama; Vessa cũng vậy5 Tôn giả Gotama; Sudda cũng vậy, Tôn giả Gotama. Tất cả bốn giai cấp, Tôn giả Gotama, đều có thể, sau khi cầm cào lưng và bột tắm, đi đến sông tắm sạch bụi bặm. Ở dây, này Assalãyana, do sức mạnh gì, xác tín gì của các Bà-la-môn, mà ở đây các Bà-la-môn lại nói như sau: '"Bà-la-môii là giai cấp tối thượng, giai cấp khác là hạ liệt... (như trên)... là con cháu thừa tự Phạm thiên?^, Dầu Tôn giả Gotama có nói như vậy5 nhưng ở đây9 các Bà-la-môn vẫn nghĩ như sau: "Bà-la-môn là giai cấp tối thượng, giai cấp khác là hạ liệt... (như trên)... là con cháu thừa tự Phạm thiên/8 9 408. - Này Assalãyana, ông nghĩ thế nào? Ở dây, nếu8 có Vua Khattiya đã làm lê quán đảnh, cho hội họp một trăm người thuộc nhiêu chủng tánh khác nhau và nói: "Quý vị hãy đến dây, quý vị nào thuộc gia đình Khattiya, thuộc gia đình Bà-la-môn5 sanh ra từ hoàng tộc, hãy đem đến phần trên của đồ quay lửa, bằng cây Sãla?9 hay cây SalaỊa, hay cây Chiên-đàn, hay cây Sen, quay cho lửa và sức nóng hiện ra. Còn những người thuộc gia đình Chiên-đà-la [hạ tiện], thuộc gia đình săn băn, thuộc gia đình làm đô tre, thuộc gia đình làm xe cộ5 thuộc gia đình đổ phân,10 hãy đem đến bộ phận trên của đồ quay lửa làm bằng gỗ máng chó ăn, hay máng heo ăn, hay máng giặt đồ5 hay củi khô từ cây Y-lan (Elanda) và quay cho lửa và sức nóng hiện ra." Này Assalãyana, ông nghĩ thế nào? Có phải chỉ có ngọn lửa được nhen lên và sức nóng được tạo ra từ người thuộc gia đình Khattiya, thuộc gia đình Bà-la-môn5 sanh từ hoàng tộc, sau khi đem đển bộ phận trên của đồ quay lửa, làm bằng cây Sa-la, hay cây SalaỊa, hay cây Chiên-đàn, hay cây Sen, chỉ có lửa ấy mới có ngọn, mới có màu sắc, mới có ánh sáng, và chỉ có ngọn lửa ấy mới dùng được vào các công việc do lửa đem lại? Còn ngọn lửa được nhen lên và sức nóng được tạo ra từ người thuộc gia đình hạ tiện, thuộc gia đình săn bắn, thuộc gia đình làm đồ tre, thuộc gia đình làm xe cộ? thuộc gia đình làm đổ phân, sau khi đem đến bộ phận trên của đồ quay lửa làm bằng gỗ máng chó ăn, hay máng heo ăn, hay máng giặt đồ, hay củi khô từ cây Y-lan, lửa ấy không có ngọn, không có màu sắc, không có ánh sáng, và ngọn lửa ấy không thể dùng được vào các công việc do lửa đem lại? Không phải vậy9 thưa Tôn giả Gotama. Ngọn lửa được nhen lên, sức nóng được tạo ra, Tôn giả Gotama, từ người thuộc gia đình Khattiya, thuộc gia đình Bà-la-môn sanh từ hoàng tộc, sau khi đem đên bộ phận trên của đô quay lửa, làm bằng cây Sãla, hay cây SalaỊa, hay cây Chiên-đàn9 hay cây Sen5 lửa ấy có ngọn, có màu sắc, có ánh sáng, ngọn lửa ấy dùng được vào các công việc do lửa đem lại; còn ngọn lửa được nhen lên, và sức nóng được tạo ra từ người thuộc gia đình hạ tiện5

thuộc gia đình săn bắn, thuộc gia đình làm đồ tre, thuộc gia đình làm xe cộ? thuộc gia đình đổ phân, sau khi đem đến bộ phận trên của đồ

8 Như MIL 183. 9 Như ML 240. 10 về năm loại người hạ liệt này, xem BD. II. 173.

quay lửa, làm bằng gỗ máng chó ăn, hay máng heo ăn9 hay máng giặt đồ9 hay củi khô từ cây Y-lan, lửa ấy cũng có ngọn, cũng có màu sắc, cũng có ánh sáng, và ngọn lửa ây có thê dùng được vào công việc do lửa đem lại. Thưa Tôn giả Gotama, tất cả loại lửa đều có ngọn, đều có màu sắc? đều có ánh sáng; tất cả loại lửa đều có thể được dùng vào các công việc do lửa đem lại. Ở dây, này Assalãyana, do sức mạnh gì, do xác tín gì của các Bà-la-môn mà các Bà-la-môn ở đây lại nói: "Chí có Bà-la-môn là giai cấp tối thượng, giai cấp khác là hạ liệt; chỉ có Bà-la-môn là da trắng, giai cấp khác là da đen; chỉ có Bà-la-môn là thanh tịnh, các giai cấp phi Bà-la-môn không phải như vậy; chỉ có Bà-la-môn mới là con chính thống Phạm thiên, sanh ra từ miệng Phạm thiên, do Phạm thiên sanh, do Phạm thiên tạo ra, là con cháu thừa tự Phạm thiên?„ Dầu Tôn giả Gotama có nói như vậy? nhưng ở đây, các Ba-la-môn vẫn nghĩ như sau: "Chí có Bà-la-môn là giai cấp tối thượng, giai cấp khác là hạ liệt... (như trên)... là con cháu thừa tự Phạm thiOn." 409. - Này Assalãyana, ông nghĩ thế nào? Ở dây, một nam tử Khattiya cưới một nữ nhân Bà-la-môn làm vợ. Do hôn phối này, họ sanh được đứa con trai.11 Đứa con trai ấy sanh ra từ nam tử Khattiya và nữ nhân Bà-la-môn. Nó giống mẹ nó hay giống cha nó? nó được gọi là Khattiya hay được gọi là Bà-la-môn? Thưa Tôn giả Gotama, đứa con trai ấy sanh ra từ nam tử Khattiya và nữ nhân Bà-la-môn, nó giống mẹ nó và cũng giống cha nó5 và được gọi là Khattiya và cũng được gọi là Bà-la-môn. Này Assalãyana, ông nghĩ thế nào? Ở đây, một nam tử Bà-la-môn cưới một nữ nhân Khattiya và do hôn phối này, họ sanh được đứa con trai. Người con trai ấy được sanh từ nam tử Bà-la-môn và nữ nhân Khattiya, nó giống mẹ nó hay giống cha nó5 nó được gọi là Khattiya [hay] cũng được gọi là Bà-la-môn? Thưa Tôn giả Gotama, người con trai sanh ra từ nam tử Bà-la-môn và nữ nhân Khattiya, nó vừa giống mẹ nó vừa giống cha nó, và nó được gọi là Khattiya và cũng được gọi là Bà-la-môn. -Này Assalãyana, ông nghĩ thế nào? Ở dây, có con ngựa cái giao phối với con lừa. Do sự giao phối này, chúng sanh được con la. Con la ấy sanh ra từ con ngựa cái và con lừa, nó giống mẹ nó hay giống cha nó9 nó được gọi là ngựa hay nó được gọi là lừa? -Tôn giả Gotama, do sự giao phôi khác giông như vậy (yekuraĩyãyă). nó là con la. Đó là sự sai khác, thưa Tôn giả Gotama, mà tôi thấy ở đây. Nhưng ở chỗ khác, đối với sự vật khác, tôi không thấy sai biệt gì. -Này Assalãyana, ông nghĩ thế nào? Ở dây, có hai anh em thanh niên? đồng mẹ khác cha: Một người đọc tụng, thông hiểu Thánh điển; một người không đọc tụng, không hiểu Thánh điển. Ở đây, giữa hai vị này, các Bà-la-môn sẽ cúng

11 Xem a I. 97.

dường ai trước các vật cúng cho người chết, các vật thực tế dàn, các món ăn trong các lễ hy sinh, các đồ ăn đãi khách?12 Thưa Tôn giả Gotama, vị thanh niên nào đọc tụng,

thông hiểu Thánh điển, các Bà-la-môn sẽ cúng dường người ấy trước, các vật cúng cho người chết, các vật thực tế dàn, các món ăn trong các lễ hy sinh, các đồ ăn đãi khách. Bởi vì, thưa Tôn giả Gotama, cúng dường cho người không đọc tụng, không thông hiểu Thánh điển làm sao có quả lớn được. -Này Assalãyana, ông nghĩ thế nào? Ở đây, có hai anh em thanh niên [Bà- la-môn] đồng mẹ khác cha: Một người đọc tụng thông hiểu Thánh điển, theo ác giới, hành ác pháp; một người không đọc tụng, không thông hiểu Thánh điển, trì giới, hành thiện pháp. Ở dây, các người Bà-la-môn cúng dường cho ai trước các vật cúng cho người chết, các vật thực tế đàn, các món ăn trong các lễ hy sinh, hay các đồ ăn đãi khách? Thưa Tôn giả Gotama, vị thanh niên nào không đọc tụng, không thông hiểu Thánh điển, nhtmg trì giới, hành thiện pháp; ở dây, các Bà-la-môn cúng dường cho người ấy trước, các vật cúng cho người chết, các vật thực tế đàn, các món ăn trong các lễ hy sinh, hay các đồ ăn đãi khách. Bởi vì, thưa Tôn giả Gotama, cúng dường cho người theo ác giới, hành ác pháp làm sao có quả lớn được. Này Assalãyana, trước hết, ông đi về sanh chủng; bỏ sanh chủng, ông đi về Thánh điển; bỏ Thánh điển, ông đi về sự thanh tịnh của bốn giai cấp mà Ta đã chủ trương. Nghe nói vậy? thanh niên Assalãyana ngồi im lặng, ủ rũ, co vai, cúi đầu, sững sờ9 mở miệng không ra lời. 410. Rôi Thê Tôn sau khi biêt được thanh niên Assalãyana im lặng5 ủ rũ? co vai, cúi dầu, sững sờ, mở miệng không ra lời, liền nói với thanh niênAssalãyana: Thuở xưa, này Assalãyana, trong khi bảy ân sĩ Bà-la-môn thảo luận trong những am thất bằng lá tại một khu rừng, ác kiến sau đây được khởi lên: "Bà- la-môn là giai cấp tối thượng, giai cấp khác là hạ liệt... (như trên)... là con cháu thừa tự Phạm thiên/5 Này Assalãyana, ẩn sĩ Asita Devala được nghe: "Trong khi bảy ân sĩ Bà-la-môn thảo luận trong những am that băng lá tại một khu rừng, ác kiên sau đây được khởi lên: 'Bà-la-môn là giai câp tôi thượng, giai câp khác là hạ liệt... (như trên)... con cháu thừa tự Phạm thiên.9Ẩn sĩAsita Devala sau khi sửa soạn râu t6c, đăp y vải màu đỏ tía, đi dép với nhiêu lớp [đường viên] kiên cố,13 cầm một cây gậy bằng vàng, liền hiện ra trong hành lang am thất14 của bảy vị ân sĩ Bà-la-môn. Rôi này Assalãyana, ân sĩ Asita Devala đi qua, đi lại trong hành lang am thất của bảy vị ẩn sĩ Bà-la-môn và nói:

12 Bốn loại cúng dường, như D. I. 97. 13 Pataliyoti (hay ataliyoti, agaliyo) được giải thích là gananganupãhanã. Xem MA. III. 411; SA. I. 346. 14 Patthandile. MA. III. 411 giải thíchpannasalaparivena, một phòng nhỏ trong một hành lang lợp bằng lá.

Nay những Tôn giả ẩn sĩ Bà-la-môn này đi đâu? Nay những Tôn giả ẩn sĩ Bà-la-môn này đi đâu? Rồi này Assalãyana, bảy vị ẩn sĩ Bà-la-môn suy nghĩ như sau: “Kẻ kia là ai đang đi qua lại trong hành lang am that bảy vị ân sĩ Bà-la-môn như một con bò đi vòng tròn,15 lại nói như sau: 'Nay những vị ẩn sĩ Bà-la-môn này đi đâu? Nay những vị ẩn sĩ Bà-la-môn này đi đâu?9 Chúng ta hãy dùng chú thuật trù yếm ông ta." Rồi này Assalãyana, bảy ẩn sĩ Bà-la-môn dùng chú thuật trù yếm ân sĩ Asita Devala: "Hãy trở thành tro tàn hạ liệt?9 Nhưng này Assalãyana, bảy ẩn sĩ càng dùng chú thuật trù yếm, ẩn sĩ Asita Devala càng trở thành đẹp đẽ, trở thành dễ nhin, trở thành khả ái. Rồi này Assalãyana, bảy vị ẩn sĩ Bà-la-môn suy nghĩ như sau: "Thật trống rỗng thay, khổ hạnh

của chúng ta! Phạm hạnh của chúng ta không có hiệu quả. Trước kia, khi chúng ta dùng chú thuật trù yếm người nào: 'Hãy trở thành tro tàn hạ liệt95 người ấy trở thành tro tàn ngay. Nhimg nay chúng ta càng dùng chú thuật trù yêm người này, người này lại càng trở nên đẹp đẽ? trở thành dễ nhìn, trở thành khả ắiy Khổ hạnh chư Tôn giả không phải trống rỗng5 Phạm hạnh [quý vị] không phải không hiệu quả. Chư Tôn giả, hãy từ bỏ tâm oán hận đối với ta. -Có tâm oán hận nào đối với Tôn giả? chúng tôi sẽ bỏ. Tôn giả là ai? -Chư Tôn giả có nghe nói đên ân sĩ Asita Devala không? Thưa có nghe, Tôn giả. —Chư Tôn giả, vị ấy là ta. Rồi này Assalãyana, bảy ẩn sĩ Bà-la-môn đến đảnh lễ ẩn sĩ Asita Devala. 411. Rồi ẩn sĩ Asita Devala nói với bảy ẩn sĩ Bà-la-môn: -Chư Tôn giả, tôi có nghe như sau: Trong khi bảy vị ân sĩ Bà-la-môn thảo luận tại am thất bằng lá trong khu rừng, ác tà kiến như sau khởi lên: 'Chỉ có Bà-la-môn là giai cấp tối thượng, giai cap khác là hạ liệt; chỉ có Bà-la-môn màu da trắng, giai cấp khác màu da đen; chỉ có Bà-la-môn là thanh tịnh, các giai cấp phi Bà-la-môn không được như vậy; chỉ có Bà-la-môn là con chính thống Phạm thiên, sanh ra từ miệng Phạm thiên, do Phạm thiên sanh, do Phạm thiên tạo ra, là con cháu thừa tự Phạm thiên.9 Thưa vâng, Tôn giả. —Nhưng chư Tôn giả, chư Tôn giả có biêt mẹ sanh của họ chỉ giao hợp với các Bà-la-môn? không với phi Bà-la-môn? —Thưa không vậy, Tôn giả. Nhimg chư Tôn giả, chư Tôn giả có biết mẹ sanh của họ, cho đến bảy đời Tổ mẫu của họ chỉ giao hợp với các Bà-la-môn, không với phi Bà-la-môn?

15 Gãmanậala, như Thag. 1143. MA. III. 411 giải thích ìảgãmadãraka, một thanh niên nhà quê; ẩn ý như một con bò đi xung quanh san đạp lúa.

Thưa không vậy, Tôn giả. Nhưng chư Tôn giả, chư Tôn giả có biêt cha sanh của họ chỉ giao hợp với các nữ Bà-la-môn? không với phi nữ Bà-la-môn? Thưa không vậy, Tôn giả. Nhung chư Tôn giả? chư Tôn giả có biết cha sanh của họ9 cho đến bảy đời Tổ phụ của họ chỉ giao hợp với các nữ Bà-la-môn5 không với phi nữ Bà-la-môn? Không phải vậy, Tôn giả. -Chư Tôn giả, chư Tôn giả có biết nhập thai là như thế nào? -Thưa Tôn giả, chúng con biết nhập thai như thế này. Ở đây, mẹ cha phải giao hợp, người mẹ phải trong thời kỳ [có thể thọ sanh], hương ấm (gandhabha) phải có hiện hữu, ba sự như vậy có hòa hợp, nhập thai16 mới thành tựu. Chư Tôn giả5 chư Tôn giả có biết hương ấm ấy là Khattiya, hay Bà-la- môn? hay Vessa, hay Sudda? Thưa Tôn giả, chúng tôi không biết hương ấm ấy là Khattiya, hay Bà-la- môn, hay Vèssa, hay Sudda. Chư Tôn giả, sự tình là như vậy, chư Tôn giả có biết chư Tôn giả là ai không? -Thưa Tôn giả, sự tình là như vậy, chủng tôi không có biết chúng tôi là ai. Này Assalãyana, bảy vị ẩn sĩ Bà-la-môn ấy bị ẩn sĩ Asita Devala chất vấn, cật vấn, nạn vấn về vấn đề sanh chủng (ịãtivãda) của họ? không thể ứng đáp được. Làm sao nay ông bị Ta chất vấn, cật vấn, nạn vấn về vấn đề sanh chủng của ông, lại có thê ứng đáp được, khi ông cùng một Đạo sư với họ và không có Punna? người biết sử dụng thìa đổ sữa [làm lễ tế tự]?17 Khi được nghe nói vậy, thanh niên Assalãyana bạch Thê Tôn: -Thật vi diệu thay, Tôn giả Gotama! Thật vi diệu thay5 Tôn giả Gotama! Mong Tôn giả Gotama nhận con làm đệ tử, từ nay cho đến mạng chung, con trọn đời quy ngưỡng.

16 Xem MI. 265-66. ẏiDabbigãha. MA. III. 412 giải thích Punna là một thí chủ của 7 Tiên nhân này, giỏi về dùng thìa đổ sữa vào lửa.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.